

Kaj je ECVET?

Splošno ozadje

Mobilnost zaposlenih je bistven dejavnik pri spodbujanju gospodarskega povezovanja Evrope poleg drugih ukrepov, potrebnih za izoblikovanje enotnega notranjega za blago in storitve, pa tudi pri krepitvi nadsionalne izmenjave izkušenj in gibanju v smeri oblikovanja evropske identitete. Vendar pa je za gospodarska stanja skoraj nemogoče trdit, da izpolnjujejo zahteve, potrebne za doseganje teh ciljev. Medtem ko je glede evropskih zaposlenih *začetno poklicno usposabljanje* obdobje v življenju, v katerem se jim ponuja možnost pridobiti izkušnje z mobilnostjo v zgodnji fazi, je izmenjava vajencev znotraj evropskih meja v smislu kvantitativnega pretoka še vedno manjši dejavnik. V svojem delovnem programu, zasnovanem v Lizboni v februarju 2002, se je Evropski svet ministrov za izobraževanje dogovoril o sistematičnem in strukturiranem sodelovanju na področju izobraževanje v vsej Evropski uniji (2002) in opredeljuje skupne naloge, zlasti razvoj Evropskega sistema kreditnih točk za poklicno izobraževanje in usposabljanja: ob uporabi pristopa, sprejetega v okviru Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk (ECTS) za mobilnost študentov znotraj Skupnosti, ki poteka od leta 1989, bo Evropski sistem prenašanja kreditnih točk za poklicno izobraževanje in usposabljanje (ECVET), upošteval tudi *posebno poklicno izobraževanje in usposabljanje*. Komisija je v ta namen ustanovila tehnično delovno skupino (TDS), ki je začela delovati decembra leta 2002. Pripravljalna dela, ki jih je TDS izvedla, so podlaga za predlog modela ECVET, ki je bil predstavljen generalnim direktorjem za splošno in poklicno izobraževanje v Bruslju julija leta 2005. Trenutno poteka izčrpna dodelava tega predloga, med drugim ob upoštevanju raziskovalnih projektov „*ECVET reflector*“ (www.ecvet.net) in „*ECVET connexion*“ (www.ecvetconnexion.com).

Narava in možnosti ECVET

Na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja je funkcija Evropske Komisije nuditi oporo in dopolnjevati države članice ob upoštevanju člena 149 Pogodbe ES, ki predvideva prepoved uskladitve in člena 150, ki prepoveduje centralno vmešavanje v nacionalne sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja. V skladu z načelom subsidiarnost je bil ECVET zasnovan kot sistem, ki namerava ustvariti transparentnost med sistemi na podlagi prostovoljnega sodelovanja članic EU in ob upoštevanju nacionalnih zakonodaj v zvezi s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem.

ECVET je *sistem za zbiranje in prenos kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju*, ki omogoča „prečkanje meja“ dokumentom in potrdilom o učnem napredku, doseženem med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem.

Cilja zlasti na *meje nacionalnih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja*: učenci, ki so obdobja šolanja preživeli v drugi evropski državi, bodo pridobili možnost, da se jim obdobje prizna kot del usposabljanja v svoji državi.

Druga značilnost je vzpodbujanje *mobilnost učencev znotraj določenega izobraževalnega sistema*, tj. zagotovitev *vertikalne in horizontalne propustnosti* med deli sistema in zlasti med poklicnimi in višjim izobraževanjem v Evropi.

In končno bodo učenci *pridobili tudi zunaj izobraževalnega področja*: Ker vključuje ECVET tudi izide neformalnega učenja (vključno učenje na delovnem mestu), bo zagotavljal njihovo priznavanje v meri, ki jo predvideva nacionalna zakonodaja.

ECVET bo z osredotočanjem na osebo, tj. na podlagi validacije znanja, spretnosti in pristojnosti posameznika¹, ki so podlaga za njihovo zbiranje in prenos, zagotovil dokumentiranje, validacijo in priznavanje učnih uspehov, doseženih v tujini, ob upoštevanju formalnega izobraževanja in neformalnega konteksta.

Uporaba učnih uspehov se zdi primerno merilo, saj se v nasprotju s položajem na univerzitetnem sektorju sistem poklicnega izobraževanja in individualni tečaji usposabljanja med seboj močno razlikujejo.

Opis učnih uspehov, ki se bo izvajal s tako imenovanimi *enotami*, ki bodo vključevale različne elemente znanja, spretnosti in pristojnosti, bo imel dvojni namen:

Opredelitev *enot* vsebuje specifikacijo znanja, spretnosti in pristojnost, ki jo je treba pridobiti (kvalitativna dimenzija).

Hkrati se bo vsaki enoti pripisalo posebno število kreditnih točk, s katerimi se bo tehtala v razmerju do „polne usposobljenost“ ne glede na njeno opredelitev v upoštevnem nacionalnem kontekstu (kvantitativna dimenzija).

Enote, ki so tako elementi, ki se prenašajo ali zbirajo, bodo spodbujale mobilnost. Načini *kombiniranja* bodo regulirani nacionalno na enak način, kot so zahteve delovnega mesta ali kurikuli poklicnih šol.

Iz vidika učenca je mogoče zbiranje in prenos opisati tako:

V času bivanja v tujini bo učenec pridobil posebna znanja, spretnosti in pristojnosti v obliki ene ali več enot. Rezultati učenja bodo *dokumentirani* in po koncu bivanja v tujini *preneseni in prišteti h kreditu* usposabljanja doma. Nove enote se bodo *zбирale* in seštevale z zbranimi pred tem obdobjem.

Enote je mogoče pridobivati z validacijo rezultatov poklicnih izkušenj, pridobljenih v kateri koli članici EU v katerih obstajajo zadevni postopki, in se bodo prištevali k celotni izobraževalni poti, opredeljeni v nacionalnem kontekstu. Države, ki v sistemu sodelujejo, bodo določile „pristojne organe“, tj. inštitucije v državah članicah, ki bodo izdajali potrdila o priznani usposobljenosti.

Od predloga k sistemu

---

¹ Znanje, sposobnosti in pristojnosti se uporablja ob upoštevanju posvetovalnega dokumenta Evropskega kvalifikacijskega okvirja

Od opisa osnovnih elementov in delovanja ECVET je postalo jasno, da vključuje celotni proces široko paleto nacionalnih udeležencev in zahteva sklepanje konvencij in sporazumov.

Sistem ECVET bo zato zajemal številna orodja in nosilce podatkov. Medtem ko so bili nekateri, kot je npr. EUROPASS, že zasnovani v evropskem kontekstu in vpeljani na nacionalni ravni, se orodja za izvedbo drugih potrebnih inštrumentov, specifičnih za ECVET, šele razvijajo.

Memorandum o soglasju, kot glavni inštrument, ima značaj prostovoljnega sporazuma, sklenjenega med izvajalci poklicnega izobraževanja, nacionalnimi organi in drugimi pristojnimi organi sodelujočih dežel. Njegov cilj je ustvariti vzajemno zaupanje z ureditvijo načina sodelovanja na področju validacije in priznavanja usposobljenosti v povezavi z mobilnostjo na splošno.

Študijski sporazum bodo podpisali predstavniki izobraževalnih inštitucij dveh zadevnih držav in učenec. Vsebuje kvalitativen in kvantitativen opis rezultatov učenja, pridobljenih v času mobilnosti, in ga bodo podpisale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice ter učenec.

Izdaja celotnega priročnika o sistemu ECVET je načrtovana pred koncem leta 2006.